

Rekenen in Beeld

FAQ

Veelgestelde vragen over de **proefafname** van 14 juni tot en met 1 juli 2011 .

Wat zijn de afnameperiodes

Er zijn twee periodes van afname:

Proefafname	dinsdag 14 juni tot en met vrijdag 1 juli 2011
Grote landelijke afname	maandag 10 oktober tot en met vrijdag 4 november 2011

Moet je meedoen aan beide afnamen?

De afnamen zijn onafhankelijk. U kunt aan één van beide of aan beide afnamen meedoen met leerlingen. Nu wordt de inventarisatie gemaakt voor de proefafnamen. Op het deelname formulier kunt u ook aangeven dat u de intentie heeft om mee te doen aan de landelijke afname. Dan wordt u daarvoor automatisch benaderd.

Doen dezelfde leerlingen mee aan proefafnamen (juni 2011) en landelijke afname (okt 2011)?

De twee afnamen zijn onafhankelijk van elkaar. Scholen kunnen meedoen aan één van beide of aan allebei. Als er leerlingen zijn die aan beide afnamen meedoen, is dat ook geen probleem. Scholen die nu hun belangstelling hebben getoond of daadwerkelijk meedoen in juni 2011, krijgen automatisch bericht wanneer ze zich kunnen aanmelden voor de landelijke afname in oktober 2011.

Is de toets voor alle leerjaren geschikt?

De toets geeft een indicatie voor rekenniveau 2F. De toets is zeer geschikt voor

VO: brugklas, onderbouw en vmbo

MBO: niveau 2 en 3

PO: (betere) leerlingen uit groep 8

Maar alle leerlingen mogen meedoen. Als de school het interessant vindt om andere groepen te laten deelnemen en voor hen een indicatie 2F te krijgen, dan zijn ze daartoe van harte uitgenodigd.

Moet de school schoolbreed meedoen?

Alle leerlingen mogen meedoen. Scholen en instituten kunnen breed meedoen, maar ook met losse klassen, of zelfs met losse groepjes leerlingen.

De school of instituut bepaalt voor welke leerlingen ze het interessant vinden om gegevens over binnen te krijgen.

Hoe ziet de toets eruit?

Eerst is er een beginscherm waarin enkele persoonsgegevens worden gevraagd. Daarna start de toets.

De toets bestaat uit 24 contextrijke opgaven. Het beeldscherm toont altijd 1 opgave.

Beantwoorden gaat door het invoeren van een numeriek antwoord. Er zijn ook enkele multiple-choice opgaven, daar waar dat niet anders kon.

Leerlingen kunnen vrijelijk tussen de opgaven heen-en-weer navigeren door middel van een menu aan de linkerkant waarin alle 24 opgaven met een titel zijn aangeduid. Ze kunnen ook terug naar een opgave en het antwoord veranderen. Steeds is ook aangegeven welke opgaven ze inmiddels beantwoord hebben.

Na het beëindigen van de toets [knop Toets inleveren] volgt nog een invulschermje met een aantal vragen. De leerlingen moeten geïnstrueerd worden die ook nog in te vullen.

Al deze informatie komt ook nog in een korte handleiding voor de afname.

Hoe lang duurt de toets?

De toets is af te nemen in (1 lesuur van) 50 minuten, eventueel 45 minuten.

De toets is individueel.

Is de toets met of zonder rekenmachine?

De opgaven zijn realistische contextopgaven. Een rekenmachine is daarbij toegestaan. Daarom is op het scherm altijd een aanklikbare digitale rekenmachine beschikbaar. Kladdpapier is ook toegestaan.

In de landelijke afname in oktober is er mogelijk een keuze tussen afnemen met of (gedeeltelijk) zonder rekenmachine, afhankelijk van de ontwikkelingen in regelgeving.

Is het een digitale toets?

De toets is digitaal en webbased. Dat betekent dat de leerlingen achter een computer met internetverbinding zitten. Daarnaast hoeft niets geïnstalleerd te worden. In de weken voor de afname wordt een demo-activeringscode voor een vergelijkbare toets (APS Rekentoets 2F) toegezonden om eenmalig nog eens te testen of alles naar behoren werkt op de beoogde schoolcomputers en de daarop gebruikte internetbrowser.

Wat betekent het als ik de school of opleiding opgeef?

Opgeven betekent dat u de intentie heeft de toets af te nemen in de opgegeven groepen. Als het in de praktijk toch een beetje anders loopt is dat geen probleem. U verplicht zich tot niets. De school krijgt het aantal benodigde activeringscodes (= aantal deelnemende leerlingen) in een excelbestand. De school draagt zorg voor een gecontroleerde afname, met surveillance of goede en serieuze instructie. Noch de school, noch wij zijn gebaat bij ik-vul-maar-wat-in-afnamen. Na afloop beantwoorden deelnemende docenten/scholen kort enkele schriftelijke vragen over het verloop van de afname.

Ik heb 150 leerlingen opgegeven, maar er kunnen er toch maar 120 meedoen.

Of er willen er toch 180 meedoen. Wat nu?

Er is een grote mate van flexibiliteit voor de deelnemende scholen.

* U krijgt meer activeringscodes dan het aantal leerlingen dat u opgeeft, zo heeft u er sowieso al een aantal reserve.

* U kunt op een laat moment nog extra activeringscodes aanvragen, ook nog tijdens de proefafnameperiode. Meestal krijgt u die nog dezelfde werkdag.

* Activeringscodes die u niet gebruikt verlopen automatisch na de proefafnameperiode. Het is geen probleem als u toch met minder leerlingen meedoet dan aanvankelijk opgegeven.

Wat moet er van te voren gedaan worden?

De school krijgt het aantal benodigde activeringscodes (= aantal deelnemende leerlingen) en aantal benodigde docentlicenties (=aantal betrokken docenten) in een excelbestand.

Aan elke leerling moet 1 activeringscode verstrekt worden waarmee ze kunnen inloggen op een website. Daarmee wordt de toets gestart. Er volgen nog tips hoe je dat handig kunt organiseren. Zo is het van belang dat u bijhoudt welke activeringscode aan welke leerling wordt verstrekt, bijvoorbeeld voor latere controle en voor de terugzoekbaarheid van onbegrijpelijke of onvolledig ingevulde namen. Daarvoor krijgt u nog tips.

Aan elke deelnemende docent wordt 1 docentlicentie verstrekt, waarmee ze na afloop via Coach (docentmodule) de database met uitslagen kunnen raadplegen en de gegevens van hun klas of groep kunnen downloaden. Het is handig om voor de afname de docentlicenties te activeren in Coach. Daarvoor komt ook nog een aparte korte handleiding.

Wat moet er achteraf gedaan worden?

Na afloop beantwoorden deelnemende docenten/scholen kort enkele schriftelijke vragen over het verloop van de afname.

Wat krijgt de school er voor terug?

Individuele uitslagen per leerling. Overzichten per groep. Allemaal te raadplegen via Coach. Overzicht over alle scholen (geanonimiseerd) met conclusies. Geleverd door APS & Erasmus universiteit.

Wat is de betrouwbaarheid van de toets in relatie tot rekenniveau 2F.

Het referentiekader rekenen beschrijven de vier domeinen van het rekenen (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, verbanden), maar doen geen uitspraken over het precieze niveau. Het niveau zal uiteindelijk vastliggen na een aantal jaren landelijke afname van de landelijke rekentoets. Op dit moment gaat het dus nog om een zo goed mogelijke inschatting. Temeer daar nog geen eens alle condities en randvoorwaarden rond de landelijke toetsing vastliggen.

Bronnen die we gebruikt hebben om deze toets zo goed mogelijk een indicatie van niveau 2F te laten zijn, zijn:

1. De Cito diagnostische toetsen, die een vaardigheidsschaal 1F-2F-3F heeft opgeleverd.
2. De voorbeeldopgaven 2F van de ontwikkelcommissie rekenexamen 2F mbo.
3. De voorbeeldtoetsen bij de veldraadpleging van de rekentoetswijzer 2F vo.
4. De concretisering van het referentieniveau 2F door het SLO.

Bron 1. is vooral gebruikt voor de normering. Bron 2. is vooral gebruikt als exemplarisch voor het soort opgaven.

Hoe ziet de indicatie van rekenniveau 2F er uit?

De toets levert een percentage op als score.

Bij een score van 70%-80% kan een leerling met vertrouwen een landelijke rekentoets 2F tegemoet zien, mits de kennis en vaardigheden worden onderhouden.

Na afloop van de (proef)afname zullen we proberen naar aanleiding van de totale data-collectie nog een specifiekere aanduiding daarvan te geven. Ook zal er vergelijk mogelijk zijn tussen uw leerlingen en alle andere leerlingen van hetzelfde niveau die hebben meegedaan.

Wat gebeurt er met de resultaten?

Resultaten worden gebruikt in het onderzoek Rekenen in Beeld. Daarbij worden zij volledig geanonimiseerd. Er worden geen uitspraken gedaan over leerlingen of over scholen. Alleen over resultaten op opgaven en over resultaten in samenhang met onderwijsniveau.

Docenten kunnen van hun eigen leerlingen de resultaten tot op detailniveau bekijken.

Waarom dit onderzoek?

De hypothese is dat leerlingen door het terugdringen van de taligheid beter in staat zijn hun rekenkennis en –vaardigheden te tonen. De uitkomsten van dit onderzoek kan serieuze gevolgen hebben voor toekomstig rekenmateriaal en rekentoetsen.

In het kader van het programma Onderwijsbewijs doet APS in samenwerking met de Erasmusuniversiteit onderzoek naar het effect van het op verschillende manieren aanbieden van contexten in rekenopgaven.

Wat wordt eigenlijk precies onderzocht?

Elke opgave in de toets kent twee varianten. In een variant is de context vooral talig (a-variant) in de andere variant is de context vooral beeldend (b-variant). Elke activeringscode genereert random een toets met 12 opgaven in de a-variant en 12 opgaven in de b-variant en zet deze in randomvolgorde neer. Door de grote hoeveelheid afnamen kan per opgave gekeken worden wat het effect van beide varianten is, waarbij alle andere variabelen uitmiddelen.

Het onderzoek is gehonoreerd door het programma Onderwijsbewijs II van het Ministerie van OCW als een onderzoek met een evidence-based opzet.

Wat als er iets misgaat tijdens de afname?

Bij computerperikelen. Opnieuw opstarten of op andere computer verder gaan en weer inloggen met dezelfde activeringscode. Dan ga je verder waar je gebleven bent. Of een nieuwe activeringscode verstrekken en opnieuw beginnen.

Bij leerlingperikelen. Later in de periode nog een keer laten doen met een nieuwe activeringscode.

Tot welke datum kan ik mij opgeven?

Voor de proefafname dient u zich uiterlijk maandag 6 juni 2011 op te geven.

Wat als ik nog meer vragen heb?

Stuur een e-mail aan Kees Hoogland, projectleider en hoofdonderzoeker Rekenen in Beeld.

K.Hoogland@aps.nl